

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach . . .	2,65 "
Na poczekaniu, już z odnośniami . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na poczekaniu już z odnośniami . . .	8,67 "

— strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-eio lam. lub jego miejsce 15 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsce 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Czwartek Damazego
Piątek + Aleksandra

CHOJNICE, piątek dnia 12. grudnia 1930 r.

Słońca wschód 8 3/4 zachód 15.44
Księżycy wschód 22 15 zach. 12.18

Więści o krótkiej treści

Wskutek silnej mgły w Anglii

ustal wczoraj cały ruch kolejowy, okrętowy i lotniczy — W Kanale dużo statków (wyrzuconych zostało na brzeg

Zjednoczenie stronnictw ludowych

Klub Wyzwolenia zgłosił swój akces do klubów ludowych (Piaś i Str Chłopskie) które razem tworzyć będą w Sejmie i Senacie jeden klub parlamentarny

Defraudacja we wrocławskiej Kasie Chorych

Aresztowano dwóch urzędników Kasy Chorych we Wrocławiu, którzy dopuścili się w ostatnich 5 latach sprzeniewierzenia 200000 marek

Laval nie miał powodzenia

z tworzeniem rządu i podziękował za misję — Obecnie liczą się z powołaniem radykała Steega na premiera

Niezwykle zatrucie uczniów

Donoszą z Bombaju, że w miejscowości „Erode” w prowincji Madras w pewnym internacie zmarło po spożyciu zupy 30 uczniów. Dochodzenie wykryło, że do zupy wpadła przypadkowo jaszczurka, która prawdopodobnie była jadowita

Znów aresztowano Patela

Donoszą z Allahabadu o ponownym aresztowaniu przewodniczącego kongresu wszechhinduskiego Patela, który po opuszczeniu więzienia w Bombaju wygłosił szereg podburzających przemówień. W Bombaju ogłoszono strajk na znak protestu przeciwko uwięzieniu Patela

Zwolennicy Kiepurę przepędzeni pałkami gumowymi

Berlin — Kiepura odniósł wielki sukces w operze „Rigoletto” Przed operą zgromadził się tak olbrzymi tłum, że policja musiała rozpedzać zebranych przy pomocy pałek gumowych. Pisma niemieckie w Berlinie dają szereg bardzo przychylnych krytyk

Prawdopodobnie Kiepura wystąpi w Berlinie niebawem po raz drugi

Senacki Klub Narodowy

wybrał prezesem p. Głabińskiego a wiceprezesem p. Bohdana Wasiutyńskiego

Rokowania polsko - litewskie

Bezpośrednie rokowania w sprawie zejść na linii demarkacyjnej polsko-litewskiej rozpoczną się w dniu 15 bm. Poseł Knoll notyfikował Sidzikauskasowi, że delegatem rządu polskiego będzie minister pełnomocny Szumlakowski. Równocześnie toczyć się będą obrady w sprawie tranzytu

Nowy sejm gdański

Dnia 9 XII został otwarty nowy sejm gdański — Pierwsze posiedzenie miało przebieg naogół spokojny. Prezydentem sejmiku został wybrany pos Rehl (socjalista), I wiceprez wybrano pos von Wnucka (nar. socjalistę), II wiceprez pos Gaikowski (centrowca)

Papierosy polskie w Londynie

Papierosy monopolu tytoniowego znalazły zbyt w Londynie, ale narazie tylko w najlepszych lokalach, jak „Savoy”, „Gennaros”, „Hungaria”, „Romanos” i to tylko gatunki luksusowe (Nil, Egipskie specjalne, Gabinetowe)

Ponadto sprzedają detaliczną zajmuje się sklep przy ul. Strand nr 445

Sklep ten reklamuje papierosy polskie bardzo umiejętnie, przez odpowiednie wystawy, napisy, ulotki itp.

Splata długów zagranicznych

Skarb Państwa wypłacił w październiku i listopadzie br. tytułem spłaty kapitału i odsetek długów zagranicznych Państwa Polskiego — 66070160 zł z czego na poczet 7 procent pożyczki stabilizacyjnej 10953074 zł, 8 procent pożyczki z roku 1925 (Dillona) — 5427408 zł, 7 procent pożyczki włoskiej — 8386924 zł, długu wobec Włoch — 1069440 zł, 6 procent pożyczki z roku 1920 — 17800 zł, gwarancji za Elektryczne Koleje Dojazdowe — 366654 zł, oraz wobec Stanów Zjedn. — 39848860 zł

Po otwarciu Sejmu

Przemówienie marszałka Sejmu p. Świtalskiego

Marszałek Sejmu Świtalski obejmując przewodnictwo, wygłosił następujące przemówienie:

„Zanim przez uchwalenie innych zasad konstytucji nie stworzymy norm prawnych, regulujących inaczej stosunek władz ustawodawczych do rządu, będę się starał ze swej strony w granicach istniejących praw drogą praktyki życia codziennego złobić fale pracy państwowej obu czynników

Powodując się tendencją jaknajściślejszego współdziałania władzy wykonawczej i ustawodawczej, oświadczam, że z prerogatyw, danych marszałkowi Sejmu w art. 21 konstytucji, w zasadzie korzystać nie mam zamiaru. Nie będę się uciekał do prawa, które pozwala mi niezwłocznie zwolnić posła przyznanego przez władzę na gorącym uczynku zbrodni pospolitej, nie sądzę bowiem, abym mógł przestępstwo, zasługujące poza czynami Sejmu, osądzić lepiej, niż władze sądowe i bym mógł trafniej od nich ocenić, jakiego środka zapobiegawczego zastosowanie jest w danym wypadku konieczne

Będę chciał zawsze w każdej okoliczności ustalić porządek dzienny posiedzenia plenarnego Sejmu po poprzednim porozumieniu się z szefem rządu. Nie sądzę, aby w ten sposób samodzielność tej Izby mogła być czemkolwiek na szkodę narażona. Nie wierzę, aby system zaskakiwania gabinetu coraz to inną niespodzianką mógł być praktyczny i przyczynił się do wydajności pracy zarówno rządu jak i Sejmu

Wreszcie stosunek swój do Głowy Państwa ułożyłem na zasadach, o których, jak sądzę, jestem obowiązany powiadomić tę Wysoką Izbę. Po dokonaniu przez pp. posłów wyboru marszał-

ka Sejmu, czułem się zobowiązany do postawienia Prezydentowi Rzplitej pytania, czy uważa on objęcie przeze mnie tego stanowiska za prowadzące do ułożenia się stosunków pomiędzy rządem i Sejmem na zasadach ścisłej współpracy. Dopiero po otrzymaniu od Prezydenta twierdzącej odpowiedzi na postawione pytanie mogłem oświadczyć, że zaszczytny dla mnie wybór Panów przyjmuję

Równocześnie złożyłem Głowie Państwa następujące oświadczenie:

Gdyby kiedykolwiek w przyszłości p. Prezydent doszedł do przekonania, że osoba moja stanowi przeszkodę w harmonijnym współdziałaniu rządu i Sejmu, będzie to dla mnie dostatecznym powodem do natychmiastowego wyciągnięcia z tego konsekwencji w formie zrzeczenia się godności, którą objąłem. Ustalenie metody pracy państwowej, która by sprowadzała rozbieżności natury politycznej pomiędzy władzą wykonawczą i władzą ustawodawczą do minimum, jest zadaniem, które czeka nas wtedy, gdy przystąpimy do zmiany dzisiejszej ustawy konstytucyjnej. Jest to dzieł naszej pracy, wyodrębniający ją od wszystkich innych kwestyj, które życie już nam nasuwało zarówno swą ważnością dla bytu państwa, jak i ciężarem odpowiedzialności, który przy rozważaniach nad tą sprawą na nas spadnie. Konieczność zasadniczej zmiany ustroju państwa stwierdzają pisma Prezydenta Rzplitej, otwierające zarówno Sejm poprzedni jak i obecny. Tę konieczność stwierdził wreszcie wynik ostatnich wyborów. Jestem głęboko przekonany, że Sejm obecny znajdzie w sobie dość siły, aby wykonać olbrzymią i odpowiedzialną pracę dania państwu dobre go ustroju”

Po otwarciu Senatu

Przemówienie marszałka Senatu

Marszałek Raczkiewicz, obejmując przewodnictwo, wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział:

Przed izbami parlamentarnymi obok codziennych i normalnych spraw ustawodawczych z uchwaleniem budżetu na czele staje zagadnienie naprawienia naszego ustroju wewnętrznego, zadanie nie dokonane dotąd przez poprzednie izby a tak powszechnie oczekiwane. Z tym większym naciskiem okoliczność tę podkreślam, że w przeciwieństwie do poprzedniego Senatu obecny Senat powołany jest obok izby poselskiej dla wyprzedzenia swego ważkiego zadania w sprawie ustroju państwa. Zadaniu temu potrafimy sprostać gdy z dobrą wiarą wzajemną i wzajemnym zaufaniem wobec siebie samych przystąpimy do naszej pracy. Postulat naczelny naszego życia wewnętrznego „naprawa ustroju”, wymaga od nas konsolidacji i mam przekonanie, że doniosłość tego zadania znajdzie pełne zrozumienie u Wysokiej Izby senatorskiej. Należymy do tego szcze-

śliwego pokolenia, któremu dane było doczekać i urzeczywistnić ideał niepodległości. Napawa to nas zrozumiałą dumą, ale i obarcza wielką odpowiedzialnością. Bohaterski żołnierz polski, kłaniając się ofiarom na kilku naraz frontach, później szczęśliwy pod własnym sztandarem i własnym wodzem, dał państwu pokój i granice. Na nas spada obowiązek odpowiedzialny dalszej naprawy i dalszego doskonalenia podstaw i form naszego życia wewnętrznego jako konsekwencja tego wspaniałego zwycięstwa oręża, świadcząca o trwałej żywotności narodu polskiego. W zakończeniu przemówienia marszałek Raczkiewicz dał wyraz wiary, że ponad interesy partji i klas, ponad ambicje stronnictw i jednostek jest wspólna droga wszystkim bez wyjątku, sprawa ogólna

Na tem porządek dzienny wyczerpano

Następne posiedzenie we czwartek o godz. 12 w południe dla wyboru wicemarszałków i sekretarzy

Budżet na rok 1931-32 wniesiony do Sejmu

Art. 4 budżetu zapowiada, iż do pensji urzędniczych dopłacany będzie, jak dotąd 15 procentowy dodatek

Projekt nowego regulaminu sejmowego został wczoraj złożony do łaski marszałkowskiej przez klub B B

Gen Jan Jacyna

emerytowany generał dywizji zmarł w Warszawie — Zmarły był generalnym adjutantem Naczelnika Państwa i szefem departamentu naukowo-szkolnego

Otwarcie Sejmu Śląskiego

Katowice — We wtorek, dnia 9 grudnia o godz. 15 nastąpiło otwarcie sesji Sejmu Śląskiego

P Wojewoda Śląski, otwierając sesję, odczytał zarządzenie p Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zwołania sesji, poczem w przemówieniu podkreślił, że Sejm Śląski powinien zejść z platformy walk politycznych i stać się ośrodkiem inicjatywy w zakresie problemów społecznych katolickich i gospodarczych w ramach autonomii Śląskiej P Wojewoda wspominał o **hasłach rewizjonistycznych Niemiec**

„Tu tkwi jedna z najważniejszych motorów podniecenia, boć też jest rzeczą jasną, że my tej ziemi odwiecznie polskiej tej ziemi wielkiej pracy i trudu polskiego, skropionej krwią, przelaną w trzech powstaniach nigdy nikomu nie pozwolimy w jakikolwiek sposób naruszyć Tu jest nasza ojcowizna, tu jesteśmy gospodarzami na zasadzie nienaruszalnych praw, wypływających z historii tego kraju Hasła rewizjonistyczne macą w najwyższym stopniu atmosferę współżycia mniejszości i większości na terenie Śląska“

W sprawie ostatnich wypadków na G Śląsku p Wojewoda oświadczył w imieniu rządu, że prawa mniejszości narodowej zagwarantowane Konstytucją, są i będą przedmiotem opieki rządu w duchu daleko idącego liberalizmu Wszystkim jed-

nakże objawom nielojalności, wiążącym się z hasłami rewizjonistycznymi naszych granic, rząd przeciwstawi się wszelkimi środkami, jakie mu stoja do dyspozycji

Po przemówieniu p Wojewody jako najstarszy wiekiem objął przewodnictwo poseł Różański (Narod Chr Zjedn Pracy), poczem przystąpiono do wyboru marszałka, którym wybrany został adwokat Wolny Konstanty 45 głosami na 47 głosujących Pierwszym wicemarszałkiem wybrany został dr Dąbrowski Włodzimierz (Narod Chr Zjedn Pracy), drugim poseł Kędzior (Katol Blok Lud), trzecim poseł Gajda (Nar Chr Zjedn Pracy) czwartym poseł Pant (Klub Niem)

W międzyczasie do łaski marszałkowskiej wpłynął m in wniosek o **zawieszenie śledztwa sądowego i zwolnienie z więzienia posła Korfanego**, oraz zawieszenie śledztwa sądowego w sprawie posła Bronsła

Po 20-minutowej przerwie nagłośił tego wniosku przyjęte 28 głosami przeciw 19, a wniosek przesłano komisji regulaminowej do załatwienia w ciągu 3 dni

O godzinie 17,45 posiedzenie Sejmu zostało zamknięte

Następne posiedzenie wyznaczone będzie drogą pisemną

Masoneria a wolnomyslicielstwo

W Bodenbach w Austrii obradował niedawno kongres „międzynarodowego zjednoczenia wolno myślicieli proletariackich“ Przybyli nań delegaci związków wolnomyslicieli z Rosji, Niemiec, Czechosłowacji, Polski, Austrii, Belgji i Stanów Zjednoczonych Zaraz na początku zjazdu przed stawiciel Rosji, Lukaszewskij, zażądał zmiany referatów i referentów, ponieważ pod kierunkiem socjaldemokracji wolnomyslicielstwo działa „po faszystowski“ Gdy wśród wrzawy socjalistów wniosek jego został odrzucony, Lukaszewskij odczytał rezolucję, w której oświadczył, że tylko pod przewodnictwem komunistycznej Moskwy ruch wolno

myślicielski może mieć charakter prawdziwie międzynarodowy i proletariacki Po odczytaniu tego oświadczenia Rosjanie opuścili salę a razem z nimi wyszli delegaci polscy i belgijscy

Prezydentem rosyjskiej międzynarodówki wolnomyslicieli obrany został mason Ronzal z Wiednia Jest to jeszcze jeden dowód, że masoneria ma wpływ na wszelkie tego rodzaju ruchy

Solidarność polskich wolnomyslicieli z rosyjskimi bezbożnikami jeszcze raz zaznaczyła się na powyższym zjeździe KAP w swoim czasie ogłasza wymianę korespondencji pomiędzy wolnomyslicielami polskimi i sowieckimi

Litwa wobec rewizji granic

„Lietuvos Aidas“ w artykule wstępnym p n: „Aktualny temat“ nawiązującym do wysuwanego przez Niemcy żądania rewizji granic podkreśla z naciskiem, że alarmy litewskiej prasy opozycyjnej z powodu niebezpieczeństwa zagrażającego Litwie są nieuzasadnione

Dziennik wywodzi, że Niemcy mogą na drodze pokojowej zmienić wszystkie punkty traktatu wersalskiego, oprócz punktów tzw terytorjalnych Ani Polska, ani Litwa, ani też Francja, Danja; Czechosłowacja i Belgja nie zgodzą się nigdy na dobrowolne odstąpienie ziem, przyznanych im na podstawie traktatu wersalskiego

„Gdyby Liga Narodów uznała słuszność pretensyj niemieckich, to i wówczas — pisze dziennik — ani Polacy, ani my nie usłuchamy nigdy takiego postanowienia — nawet i dziesięciu Lig Narodów, któreby nakazywały zwrot korytarza Niemcom, zaś Litwę wcieliłoby do Polski jako prowincję polską Polaków z korytarza może usunąć tylko siła Tak samo i my w skład polskich ziem moglibyśmy wejść jedynie ulegając przemocy

Co się tyczy Niemców, to ci mogą odebrać Kłajpedę Litwie, korytarz i Śląsk Polsce itd, ale

również przy pomocy siły“ Przeto też na wysunięte przez Niemcy żądania zwrotu ziem przyłączonych do Polski i do Litwy, na podstawie traktatu wersalskiego, należy — zdaniem „Lietuvos Aidas“ — patrzeć pod tym tylko kątem wzięcia, czy Niemcy zdołają odzyskać oderwane od nich ziemie przy pomocy swoich sił zbrojnych

Szaleniec zamordował dwoje dzieci

W kolonii Kalinówka pow chełmskiego umysłowo chory Jan Krzywonoś dokonał zbrodni zabójstwa 7-letniego Ludwika i 11-letniej Janiny Barwińskich Zbrodniarz zakradł się do mieszkania Barwińskich w nocy w czasie snu całej rodziny

Około godziny 1-ej po północy usłyszeli rodzice krzyk syna i córki Po przebudzeniu i zapaleniu światła zauważono jakąś postać w łachmanach, która rzuciła w kąt siekiere, uciekając przez okno W świetle lampy zauważono na sienniku na podłodze zwłoki zamordowanych dzieci Wszczęto alarm i za obłąkanym rzucono się w pogoń Ujęto go wkrótce w lesie o 5 km od Kalinówki

Potworny czyn szaleńca wywołał poruszenie w całej okolicy

Choinka polska

w polskim tylko stroju

W dwutygodniku „Szkoła Polska“ znajdujemy artykuł J Sobolewskiego o „Choince polskiej“, który choć przeznaczony dla nauczycielstwa zainteresuje szerokie koła czytelników w obecnym przedwiozłotkowym okresie Przytaczamy z niego najważniejsze ustępy, pomijając to, co wyłącznie obchodzić może szkołę

Już kilka tylko tygodni dzieli nas od świąt Bożego Narodzenia Czas zatem pomyśleć, o choince i to takiej, która była piękna, niedroga i — polska Trudno wyobrazić sobie wieczór wigilijny bez choinki Niestety dajemy drzewku wigilijnemu dość często wystrój cudzoziemski, obwieszamy bowiem je różnemi błyszczącymi szklanami, tandetą zagraniczną Nauczycielstwo polskie dążyć powinno do tego, aby jak najprędzej usunąć owe błyskotki i zastąpić je ozdobami polskiego wyrobu, aby niejako unarodowić drzewko gwiazdkowe, aby stworzyć choinkę polską Nie jest to rzecz tak bardzo trudna Bogate nasze zdobnictwo ludowe dostarczy nam może dużo pierwowzorów, nadających się doskonale do zastosowania przy wyrabianiu ozdób choinkowych Pierwowzory te posiadają nazwy charakterystyczne i oparte są o zwyczajnie czysto polskie Zrezygnowanie zaś społeczeństwa polskiego z owych błyszczących zagranicznych napewno w poważnej sumie zaważy na szali naszego bilansu handlowego

Poszczycić możemy się kilku zbiorami wzorów na ozdoby choinkowe

1) Felicji Gosienieckiej: Choinka polska (Poznań), złotych 17,50, 2) Gerson - Dąbrowskiej: Choinka polska (Arct) zł —,80, 3) Ozdoby choinkowe: Wydawnictwo „Życie Praktyczne“, Warszawa (Bluszcz) zł 1,50, 4) Marji Werten: Ozdoby choinkowe zł 2

Wydawnictwa te znajdująca winny się w każdej polskiej szkole, przedewszystkiem zaś teczka F Gosienieckiej powinna żywo zainteresować całe nauczycielstwo, które znajdzie tam bogaty materiał do prac w tej dziedzinie, przewidzianych w programie nauki Tekę ta zawiera na 8 tablicach „wzory kolorowych ozdób choinkowych“ — czyste polskich, bardzo gustownie dobranych i opartych jak najściślej na motywach zdobnictwa ludu polskiego, a mianowicie:

tablica 1 — Gwiazda,
tablica 2 — Łańcuch łowiecki i Mały pajak łowiecki,
tablica 3 — Róża dwustronna, Świat, Pawie oczko,
tablica 4 — Wianuszek, Ozdoba śląska, Podbiegnik,
tablica 5 — Kula kłoskowa, Pajak łowiecki, Ozdoba wielkopolska, która wcale nie ustępuje w niczem ozdobom innych dzielnic,
tablica 6 — Kieliszek, ozdoba sieradzka,
tablica 7 — Ozdoba z piórek, nalepianki
tablica 8 — Ptaszek, dzbanuszek

Wzory przedstawione są albo litograficznie w barwach, albo też w „żywym wzorze“, to zna-

Rodacy!

Ziemio Pomorska, Kraju Drogi, nie wydrze nam cię wróg...

Te słowa, które powinny nam szczególnie Pomorzanom przyświecać w życiowych zapasach Niech jakiegokolwiek bądź wystąpienia teutońskiego hakatyizmu, niech dalekoidące plany rewizjonistyczne nie wzruszą nas z posad myśli i posiadania, lecz przeciwnie niech wzniecą w nas zapał i energję do odparcia wroga, którego zaborcza polityka już od szeregu lat godzi na naszą ziemię pomorska

Rodacy — kiedy wytrzymaliśmy tyle czasu z nawałą niemiecką, o teraz kiedy ojczyzna nasza wywołana z więzów niewoli, tem bardziej potrafimy sprostać wymaganiom i wielki patriotyzm nie jest już obcym, lecz przeciwnie społeczeństwo polskie i jej władze doceniają ważność naszej ziemi pomorskiej i z tej racji Związek Obrony Kresów Zachodnich urządzi „Miesiąc Pomorza“ od 16 XI — 16 XII br, poparty dekretem p Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

I my akademicy zrzeszeni w Akademickim Kole Pomorskiem czujemy z Wami i dokładamy wszelkich starań, aby propaganda i zrozumienie doniosłego zadania naszej ziemi ogarnęło jak najszersze warstwy społeczeństwa Więc w tej samej myśli apelujemy do Was Rodacy, abyście poparli postulaty komitetu „Miesiąca Pomorza“, a przy wspólnym wysiłku dojdziemy do tego, czego pragniemy, Polski wielkiej i potężnej z dostępem do morza Spełnimy życzenia komitetu „Miesiąca Pomorza“, jeżeli jak jeden mąż będziemy brali udział na zebraniach i manifestacjach, popierając tę akcję finansowo według sił i możliwości, a rezultatem będą hydroplany bojowe, które będą stać na straży naszego Bałtyku

Rodacy — wypełniając postulaty komitetu „Miesiąca Pomorza“, utrwalamy obronę swoją własną, Pomorza i państwa

Zarząd Akademickiego Koła Pomorskiego przy Uniwersytecie Poznańskim

Bronisław Krajnik, prezes

Klub Narodowy

odbył w poniedziałek kilkugodzinne, inauguracyjne posiedzenie Uczestniczyło w niem 65 posłów i senatorów Obrady zagaił prezes Stronnictwa Narodowego sen Bartoszewicz, poczem dokonano wyborów Prezesem 64 głosami został wybrany prof Roman Rybarski, prezes Klubu w Sejmie poprzednim Do prezydium zostali powołani pp: prezes Stronnictwa sen Bartoszewicz, oraz sen dr Marjan Seyda i sen dr St Głabiński, z postów zaś pp: Seweryn Czetwertyński, Stanisław Jasiukowicz, Stanisław Rymar, Stanisław Stroński, Piotr Szturmowski, Wojciech Trampczyński, Karol Wierczak, Bohdan Winiarski i Aleksander Zwierzyński Omówiono sytuację polityczną

Samosąd w ambasadzie sowieckiej w Rzymie

W sobotę znaleziono w gmachu ambasady sowieckiej zwłoki pierwszego sekretarza ambasady, Eugenjusza Lewina, który miał rzekomo popełnić samobójstwo Jednakże ujawniło się później, że Lewin obawiał się odwołania go do Moskwy, co niejednokrotnie wyrażał publicznie W Rzymie mówią obecnie otwarcie o tem, że został on skazany na śmierć i że wyrok ten był wykonany przez specjalnych wysłanników G P U z Moskwy Podkreślają, iż w przeddzień śmierci Lewina do Rzymu przybyło dwóch agentów G P U, którzy mieli wszcząć dochodzenie w sprawie tajemniczego zniknięcia ważnych dokumentów o charakterze konfidenecjalnym Podejrzanie miało paść na Lewina

czy — poszczególne wzory są wycięte z barwnego papieru i naklejone Każdy wzór zaopatrzyła autorka w dokładny i jasny opis sposobu wykonania Podkreślić należy wzorowe wykonanie tak pod względem doboru poszczególnych kolorów jak też pod względem ornamentyki Życzyć należy, aby ten zbiór wzorów stał się nie tylko w każdej polskiej szkole lecz także i w naszych domach „przewodnikiem i instruktorem“ przy wykonywaniu ozdób choinkowych

W ozdobach tych kryje się nieraz bardzo głęboka myśl Np koszyczki przypominają nam polskie staropolskie obsypiny, dzbanuszeki (dwójczki, czerpaki) wyobrażają mają nasze serca i dusze, napełnione cnotami i zasługami Winny one też przypominać podanie cudowne, wedle którego to św Jan z Kęt dzban, stłuczony w kawałeczki, — połączył w jeden dzban cały, napełniony mlekiem Korona w okrag wycięta, zawieszona na nitkach złotych i przybrana wiorakami ku dołowi spadającymi, przypomina nam koronę niebieską, mającą stać się nagrodą w życiu wiecznym Korona wychodzi z koła jako widnokręgu ze słońcem związanego To też nie brakuje wśród ozdób choinkowych kuli złotej, która oznacza słońce, jakie od Bożego Narodzenia poczyna swoją drogę Powszechnie znana jest tzw werbenka, od Werberja, bogini zwycięstwa Werbenka składa się z kuli, na której powierzchni zatyka się na drucikach mniejsze lub większe gwiazdy, sześciopięciopromienne

(Dokończenie nastąpi)

Ograniczenie samorządu Kas Chorych

Większe okręgi i niższy poziom świadczeń

Wśród wydanych licznie w ostatnich dniach dekretów Prezydenta Rzplitej, na szczególną uwagę zasługuje rozporządzenie o „organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych. Po faktycznym zniesieniu samorządu jakiegoś samorządu dokonała zwłaszcza w dziedzinie Kas Chorych, interesującym było pytanie, co ma ona do powiedzenia w zakresie oczekiwanych reform administracji i lecznictwa kasowego — Oczekiwano także zapowiadanego tylokrotnie wprowadzenia ubezpieczeń emerytalnych dla robotników, którą to sprawę regulował projekt zgłoszony w swoim czasie w Sejmie i wycofany z Sejmu przez rząd pana Bartla.

Nadal niema ubezpieczenia na starość

Okazuje się, że dekret ogranicza całą reformę do zmiany form organizacyjnych Kas Chorych, do ograniczenia w nich samorządu, a zwłaszcza kontroli ze strony ubezpieczonych natomiast rozszerza zakres działania dyrektora i lekarza naczelnego oraz nadzoru ministrów pracy i spraw wewnętrznych.

Dotychczasowe rady Kas Chorych zostają skasowane — Ich miejsce zajmą: rada zarządzająca, komisja świadczeniowa, komisja rewizyjna i komisja rozjemcza — z ograniczonym zakresem działania — Zmiana ta ma na celu uniemożliwienie organizacji zawodowym przeprowadzenia swych przedstawicieli do organów kasy i uzyskania wpływu i kontroli nad ich działalnością.

Skład rady zarządzającej

Rada zarządzająca bowiem, składać się będzie w Kasach Chorych, liczących więcej niż sto tysięcy ubezpieczonych — tylko z dwunastu lub piętnastu członków, wybranych z pośród ubezpieczonych i pracodawców, posiadających bierne prawo wyborcze, w głosowaniu bezpośrednim, tajnym i powszechnym — Liczbę członków określi statut kasy — W radzie zarządzającej zachowują ubezpieczeni dwie trzecie mandatów (ten sam stosunek, który obowiązywał dotychczas), przyczem jednak co najmniej jeden mandat uzyskać muszą pracownicy umysłowi, głosujący odrębnie obok robotników i „odpowiednią reprezentację“ uzyskać mają „robotnicy wiejscy“.

Natomiast w Kasach Chorych, liczących więcej jak 100 tysięcy ubezpieczonych, robotnicy i pracownicy umysłowi posiadają będą tylko 10 mandatów, zaś pracownicy 6, a 6 będzie mianowanych przez ministra pracy i opieki społecznej z pośród osób, które wykazały się pracą teoretyczną lub praktyczną na polu ubezpieczeń społecznych — Tutaj więc ubezpieczeni w rzeczywistości stanowią będą mniejszość — Okres urzędowania rady zarządzającej trwa lat cztery, gdy dotychczas kadencja rad Kas Chorych trwała 3 l.

Komisje

Z pośród ubezpieczonych i pracodawców wybiera się również komisja rewizyjna i komisja rozjemcza — W komisjach rewizyjnych większość mandatów jest strzeżona dla pracodawców — Komisje świadczeniowe składać się będą z dwóch ubezpieczonych oraz przewodniczącego, wybrane go wspólnie przez radę zarządzającą.

Prawo wyborcze

Czynne prawo wyborcze mają osoby, które ukończyły 24 rok życia i w dniu poprzedzającym o miesiąc dzień ogłoszenia wyborów, były przynaj-

mniej od czterech tygodni ubezpieczone w danej Kasie Chorych.

Pracodawcy mają czynne prawo wyborcze, o ile w dniu określonym w ustępie pierwszym za trudniali przynajmniej od czterech tygodni obowiązkowo ubezpieczonych w danej kasie.

Przy wyborach do rady kasy pracodawca rozporządza ilością głosów zależną od ilości zatrudnionych przez niego osób obowiązkowo ubezpieczonych, jednakże liczba głosów, przypadających na jednego pracodawcę, nie może przekraczać 30.

Bierne prawo wyborcze mają wyborcy, będący obywatelami polskimi — Przyjęcie mandatu jest obowiązkowe.

Członkowie rady pełnią swój urząd bezpłatnie, za udział jednak w posiedzeniach otrzymują marki obecności, ponadto zamiejscowi otrzymują diety i zwrot kosztów podróży; wysokość marek obecności i diet oraz zasady zwrotu kosztów podróży określi statut kasy — Przewodniczący rady oraz w razie niepełnienia czynności przez przewodniczącego — jego zastępca, mogą na mocy uchwały rady, zatwierdzonej przez okręgowy urząd ubezpieczeń otrzymywać ryczałt miesięczny za czas poświęcony sprawom kasy.

Pod tym względem zmian istotnych w porównaniu z dotychczasowym stanem, dekret nie wprowadza.

Zakres działalności rady

Kompetencje rady zarządzającej polegają na podejmowaniu uchwał, sprawowaniu ogólnego kierownictwa kasy, nadzoru, nad czynnościami dyrekcyjnymi i udzielaniu jej dyrektyw — Ona uchwała zmiany statutu, regulamin dla chorych, przepisy służbowe dla pracowników kasy, powołuje i zwalnia dyrektora i lekarza naczelnego, decyduje o warunkach umów z lekarzami, aptekarzami oraz instytucjami społecznymi, państwowymi i prywatnymi, uchwała budżet i zamknięcia rachunkowe, wybiera komisję świadczeniową itd.

Wzmocnienie stanowiska dyrektora

Organem wykonawczym jest dyrekcja w skład której wchodzi dyrektor i lekarz naczelnicy, względnie ich zastępcy — Na czele dyrekcyjnej stoi dyrektor kasy — Jest on zwierzchnikiem pracowników, nie wyłączając członków dyrekcyjnej — Lekarz naczelnicy jest zwierzchnikiem zakładów leczniczych kasy i ich personelu, układa część leczniczą budżetu i przedstawia ją do uzgodnienia dyrektorowi.

Od dyrektora wymagane są studia średnie i pięcioletnia praktyka administracyjna w zakresie ubezpieczeń społecznych, od lekarza naczelnego przynajmniej 3 letnia praktyka szpitalna, oraz pięć lat pracy na stanowisku administracyjnym — lekarskim, w tem przynajmniej rok w Kasie Chorych — Przy lekarzu naczelnym funkcjonować będą rady lekarskie jako ciała doradcze o kompetencjach określonych statutem.

Stosunek służbowy pracowników Kas Chorych ma charakter prywatny — prawny.

Szczególnie znamienne postanowieniem dekretu jest skasowanie oddzielnych kas miejskich przez włączenie do nich ubezpieczonych z okolicznych środowisk wiejskich — Kasy Chorych obsługiwać będą zatem duże okręgi i powiększą ogromnie swój stan ewidencyjny, co oczywiście wpłynie na obniżenie poziomu świadczeń.

Czem jest myśl ludzka bez Chrystusa?

We wstępie do drugiego październikowego zeszytu czasopisma „Die Zeit“, słynny pedagog F. W. Förster wskazuje, czym jest myśl bez Chrystusa — Na chórze katedry regensburskiej stoją na przeciw siebie posągi św. Marii Magdaleny, tego symbolu duszy ludzkiej, która z nędzy i ohydą wyrwa się ku wiekiemu szczęściu i Chrystusa, wskazującego na ranę swego boku — Zazna czywszy, że zestawienie tych posągów uświadamia widzowi całą wyższość chrześcijaństwa nad wszelką mądrością świata, autor dodaje, że żaden filozof, żaden mędrzec nigdy nie przemówi do duszy ludzkiej tak, jak przemawia Krzyż.

Rzecznikom mądrości ludzkiej wydaje się, że wiedza ich jest czemś wznioślejszym od prostoty Krzyża — Nie przeczuwają nawet, że w tej prostocie żyje nieskończenie większa potęga ducha, niż we wszystkich wielkich dziełach myślni — W każdym słowie Chrystusa jest przepromyslane całe życie a bezmierna mnogość zjawisk, sprowadzona do najgłębszych ich przyczyn.

Samo życie i sama myśl, nie dają klucza poznania — Dlatego wkażdem słowie Ewangelji tkwi bez porównania więcej duchowego przepromyslenia rzeczywistości życiowej, niż we wszystkich światłach całej obejmującej systemach filozofii i dlatego również zatopienie się w Ewangelji — razem z obrzymiałą konsekwencją wszystkich jej sądów i wzorów — jest daleko lepszą szkołą logiki niż wszystkie filozoficzne podręczniki świata — Czyż potężne dedukcje średniowiecznej scholastyki nie pochodzą z wzniośle określoności życiowej drogi Chrystusa i z wierności aż do śmierci i świętych? Czem jest myśl bez Chrystusa, czem filozofia bez Golgoty? Wieczystym zatrzymaniem się i błędzeniem, stałem zbaczaniem z drogi i uciemiężeniem albo stężeniem i obcem życiu — odwracaniem się od bezwartościowego krętaństwa i wrogię człowiekowi głupoty!

Nigdy Marija Magdalena nie wyciągnie rąk do filozofii — żywotna dusza zna swego Zbawcę; i im bardziej jakaś dusza dojrzała do prawdziwego życia i prawdziwego myślenia, tem niemiłosierniej przezierna próżną zarozumiałość wszelkiej duchowości, która uważa się za wyższą od nauki Krzyża, zamiast służyć jej i ukłęknać przed nią.

Radjowy koncert narodowościowy Polski

We środę dnia 17 XII o godzinie 21 odbędzie się w Polskim Radjo koncert muzyki polskiej z cyklu tzw. „narodowościowych“. Koncerty takie, poświęcone w całości muzyce danego kraju, bywają zwykle transmitowane przez inne broadcastingi. Obecny koncert zostanie również nadany do krajów sąsiednich, a nawet do Anglii.

Program obejmuje arcydzieła muzyki polskiej jak „Pieśń o miłości i śmierci, oraz „Pieśń o Wszelchbycie“ z cyklu „Odwieczne Pieśni“ Karłowicza, następnie dwie części pięknego koncertu skrzypcowego Karłowicza, warjacje Chopina, fantazję polską Paderewskiego, pełną ognia i rozmachu, wreszcie „Pieśń Roksanę“ Szymanowskiego o subtelnych wokalizacjach i Krakowiak Statkowskiego.

Cytrzysta Witold Jodko w Polskim Radjo

W sobotnim knocercie muzyki lekkiej o godz. 20,30 przyjmie udział znany wirtuoz na cytrze Witold Jodko, który odegra szereg utworów charakterystycznych oraz transkrypcji operowych

Detektyw zwyciężony — zwycięzca

65)

— Mr Mitchel, mylisz się pan w tym wypadku — wtrącił Barnes — Ta kobieta zamordowana została podczas snu — Żadna walka nie miała miejsca.

— Nawet w takim razie możemy przypuścić, że zbrodniarz wśliznął się do mieszkania i zabił ją, by z całym spokojem szukać kamieni, pozbywając się jednocześnie świadka, już nie potrzebnego — Takie mi się nasuwało przypuszczenie tem więcej, że znałem, rzekomo, tego człowieka.

W tej chwili sięgnął Thauret po szklankę swoją, atoli zanim ujął, chwycił ją Barnes i wychylił niemal do dna — Pozieleniały z wściekłości zwrócił się do Thauret, ale nastąpił epizod, którego nie zauważyli goście — Barnes pokazał sąsiadowi lśniącą łufę rewolweru, trzymanego pod stołem — Cała rzecz trwała zaledwo ułamek sekundy, poczem obaj zdali się uważnie słuchać opowiadania Mitchela, który ciągnął dalej:

— Twierdząc, że znałem danego osobnika, muszę rzecz dokładniej wyjaśnić — Przedewszystkiem obserwowałem go, gdy skrywał w New Haven torebkę — Ale rozpoznanie byłoby niedostateczne, ponieważ widziałem go przelotnie tylko — Małe wydarzenia wywołują nieraz podejrzenie, wiedzące do rozwikłania zagadki, jeśli się je śledzi bacznie — jeszcze przed kradzieżą kolejową widziałem w klubie pewnego pana, który grał w karty z daniem mojem fałszywie — W kilka dni później spotkałem go przy pewnej okazji, a Mr Barnes był także obecny — Łamałem sobie głowę gdzie mógł widzieć tego człowieka — Oczywiście

cie, w klubie ale miałem wrażenie, że jeszcze gdzieś indziej — Za chwilę usłyszałem, jak mówił, że był w wiadomym pociągu i został pierwszy zrewidowany.

To mnie przekonało, że mam przed sobą złodzieja — O morderstwie nie wiedziałem wówczas jeszcze — Proszę nie zapominać, że sam tkwiłem w sieci poszlak i dlatego, zarówno dla bezpieczeństwa własnego, jak też i dobra ogółu winienem być dowiedzieć winy tego człowieka — W tym celu nakreśliłem plan śmiały pozyskania jego przyjacieli — Pewnego wieczoru zaprosiwszy do siebie obwinionego go bez ogródek o grę fałszywą — Zrazu oburzał się, ja jednak, całkiem będąc spokojny zaskoczyłem go, proponując spółkę — Powiedziałem, że nie jestem tak bogaty, jak ludzie myślą a wszystko co posiadam, zyskałem u stołów gry w Europie — Słyszac to, przyznał, że posiada pewien „system“ i odtąd byliśmy wobec świata życzliwymi przyjaciółmi chociaż jestem przekonany że mi nigdy w pełni nie zaufał — Wszedłszy wten sposób w stosunki z tym osobnikiem, byłem gotów do wymierzenia wielkiego ciosu, który miał cel podwójny, mianowicie wprowadzenie w błąd detektywa, przez co wygrywałem zakład, oraz wciągnięcie podejrzanego w pułapkę — Pewnego dnia pokazałem panu Barnesowi rubin później ofiarowany narzeczonej — Jednocześnie powiedziałem mu, że jeśli mnie uważa za niewinnego kradzieży kolejowej, winien pamiętać iż muszę w oznaczonym terminie dokonać zbrodni.

Teraz ułożyłem plan maskarady Ali Baby, naczynając termin na wieczór przed dniem Nowego Roku kiedy czas mój upływał właśnie — Wiedziałem, że detektyw nabierze przekonania, iż chcę okraść narzeczoną, to znaczy popełnić zbrodnię, za którą nie zostanie ukarany o ile będę z nią

w porozumieniu — W tym punkcie atoli źle mnie osądził Mr Barnes, gdyż za żadną cenę nie byłbym wplątywał nazwiska Emilji w tę sprawę — Nie wiedziała nic — Ponieważ jednak nie znała jeszcze szczegółów kradzieży kolejowej, a przeto nie miała pojęcia, iż dokonałem już zbrodni wymaganej zakładem, umyśliła nie stawiać oporu złodziejowi, za którego uważała mnie.

Następnie pojechałem do Filadelfji, zachorowałem, umknąłem szpiegowi i zjawiłem się na zabawie — Oczekiwalem tego, że Mr Barnes będzie obecny, to też urządziłem wszystko w ten sposób, by mu przypadł kostjum rozbójnika — Podejrzanego poprosiłem, by wzięł mój kostjum Ali Baby, ale spryciarz ten podsunął go znajomemu sam biorąc przebranie rozbójnika.

To mnie zmusiło zagadnąć wszystkich w ten sposób przebranych i zdołałem poznać po głosie zarówno mego ptaszka, jak i pana Barnes'a — W czasie ostatniego obrazu usiłował detektyw, pilnujący wyraźnie Ali Baby dostać się w jego poblizkie ale stanął przypadkowo za moim podejrzanym — Zdjęty obawą, że pokrzyżuje plany moje przecisnąłem się doń — Chciałem doprowadzić do kradzieży rubinu, bowiem dałoby mi to osobisty, przynajmniej, dowód, że podejrzenie moje jest uzasadnione — Plan ten przyznaję szalony, udał się — Obserwowałem mego ptaszka, gdy składał salaam sułtanowi i Szecherezdzie i wyciągnął tej ostatniej klejnot z włosów — Mr Barnes, który to widział także, spróbował chwycić złodzieja zaraz, ale przytrzymałem go z tyłu, a potem pchnąwszy w gęstwę stłoczonych gości, opuściłem niepostrzeżenie dom, korzystając z zamieszania.

Mitchel umilkł — Nastąpiła cisza, a zebrani czuli raczej, niż wiedzieli, że nastąpi tragedia.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Czy ma pan już własny samolot?

Samolot pochłania mniej kosztów, aniżeli samochód

W ostatnich czasach sport lotniczy zaczyna w Ameryce i w Europie zachodniej robić poważną konkurencję automobilizmowi — Konkurencję o tyle, że przemysłowi samochodowemu grozi zastagnacja, a równocześnie coraz więcej sportowców woli samolotem bujać w obłokach, aniżeli uwijać się w samochodzie po powierzchni ziemi — Za rozwojem sportu lotniczego przemawia również szybkość z jaką można przetrzącać się z jednego końca świata na drugi

W ostatnich dziesięciu miesiącach fabryki francuskie sprzedały ponad 150 samolotów osobom prywatnym, a wszelkie dane wskazują po temu że liczba ta ulegnie w roku przyszłym conajmniej potrojeniu — Wybór między systemami samolotów, możliwością ich obciążenia i szybkością jest tak wielki, że można kupno zastosować zupełnie indywidualnie do gustu nabywcy — Francuskie fabryki samolotów udzielają lotnikom — sportowcom tak długotrwałego kredytu, tak jak fabrykanci samochodów

Rząd francuski odnosi się do lotników sportowców bardzo przychylnie, a nawet Laurent Eynac, minister lotnictwa, sam będąc namiętnym lotnikiem, wspiera amatorów premjami państwowymi, aby poprzeć rozwój lotnictwa prywatnego i uczynić ten sport dostępnym dla szerokich warstw społeczeństwa

Czy posiadanie samolotu i wogóle sport lotniczy jest bardzo kosztowne?

Pewien paryski amator lotu zaproponował jednemu ze swych znajomych spędzenie „angielskiej” soboty i niedzieli w Biarritz, odległym o 900 km — Na uwagę zaproszonego, że to jednak nieco za daleko i czasu chyba za mało na jazdę wypoczynkową i powrót, nasz dzentelmen replikował: „A więc ty nie masz własnego samolotu? W takim razie jedziemy moim” — Na dalszą uwagę że to jednak jest rzecz zbyt kosztowna, ów lotnik zrobił następujący rachunek:

W dzisiejszych czasach można nabyć nowy całkiem wygodny przyzwoity i bezpieczny, dwuosobowy samolot za 60000 franków (21000 zł) na spłaty — Zdarzają się nawet tańsze w cenie 35 tysięcy franków (11000 zł) — (O ile otrzyma się

subwencję rządową, obecnie bardzo chętnie udzielaną) — Przyjmując jako zasadę conajmniej 100 godzin lotu w miesiącu, spłacić można całą należność wraz z kosztami paliwa w ciągu 4 lat — Z rachunku tego wynika, że 1 km lotu kosztuje najwyżej 2 franki, a więc znacznie mniej, niż auto-dorózka — Ten koszt obniża się jeszcze bardziej w miarę zwiększenia się godzin lotu, a przecież niema żadnej szczególnej trudności w tem, aby zamiast 100 godzin miesięcznie latać np 200 godz

Fracuskie aerokluby wypożyczają swym członkom samoloty — Przeciętnie kosztuje wynajęcie samolotu na miesiąc 300 franków (100 złotych) nie licząc naturalnie benzyny

Sport lotniczy pociąga jednak za sobą dla lotnika — amatora pewne trudności — Uzyskanie legitymacji pilota jest uciążliwe, kosztowne i związane z szeregiem formalności — Ponadto nie wolno przelatywać nad tzw „terenem wojennym” — Pod tą nazwą rozumie ministerstwo lotnictwa Alpy, Wogezy, okolicę Metz, wreszcie okolice portów Cherbourg i Toulonu — Poza tem istnieją jeszcze trudności z lądowaniem — Lotnik — amator musi trzymać się ściśle tych okolic które mają lotniska — Oficjalnie posiada cała Francja 100 stacyj dla lotników — amatorów — Wobec rozwoju lotnictwa we Francji jest to stosunkowo bardzo mało — Stan ten jednak polepsza się z każdym dniem, ponieważ kluby otrzymują hojne subwencje od rządu na lotniska, które budują w gorączkowym tempie — Za kilka lat każde miasto prowincjonalne będzie posiadało własne stacje lotnicze,

Lecz narazie niełatwo jest orjentować się lotnikowi — amatorowi w sytuacji tych stu lotnisk Wkrótce już i temu złu położony kres akcja klubów lotniczych — Polega ona na tem, że na dachach większych budynków i dworców kolejowych będą umieszczone olbrzymie napisy, składające się z liter 2 metrowych, w nocy świejących które objaśnią lotnika, nad jakim miastem przelatuje — Strzała, umieszczona przy tym napisie, wskaże kierunek północny

Amatorski sport lotniczy i turystyka powietrzna stoi już u progu znakomitego rozwoju

Z POMORZA

Tuchola — Zniknięcie 16 letniej dziewczyny — Anna Świątkówna, lat 16 zamieszkująca u rodziców w Rudzkim Moście, zapoznała się podczas jarmarku w Tucholi z nieznanym mężczyzną, który posiadał samochód — Człowiek ów zdołał tak dalece dziewczynę otumanić, że odjechała z nim wieczorem tegoż samego dnia w nieznanym kierunku, pozostawiając w niepewności nieszczęśliwych rodziców i rodzeństwo

Dopiero w ubiegły piątek otrzymali stroskani rodzice od swej córki pocztówkę tej treści, że znajduje się w Grudziądzu i powodzi jej się dobrze — Nadmienila również o poczynionych już zakupach ze wyjeżdża do Poznania — Istnieje podejrzenie, że nieszczęśliwa pądlą ofiarą jakiejś bandy, handlującej żywym towarem, a napisanie tak pięknej i uspakajającej pocztówki nastąpiło z pewnością pod przymusem — Do dziś niema o Annie żadnych dalszych wiadomości, pomimo, iż brat jej udał się na poszukiwania

Kartuzy — Nie zostawiać dzieci bez dozoru — W miejscowości Maks gospodarz Król zajęty był przy rżnięciu siewki — Po niejakiem czasie żona jego poszła mu pomagać i pozostawiła w kuchni gdzie był rozpalony ogień 3 letniego synka jedyńca — Gdy niebawem wróciła, zastała chłopczyka leżącego na ziemi z palącym się ubrankiem — Biedny ojciec zawiózł dziecko do lekarza gdzie usłyszał straszny wyrok, że dziecko wskutek mocnego popalenia niedługo życie skończy — Tak też chłopczyk w drodze powrotnej do domu pomiędzy Smetowem a Reboszewem ducha wyzionął

Samochód wjechał na bawiące się dzieci — Na szosie w kierunku Żukowa zaszedł nieszczęśliwy wypadek samochodowy, spowodowany przez właściciela samochodu Macholę z Kartuz — Powodem wypadku było zepsucie się kierownicy, skutkiem czego kierowca nie mógł opanować samochodu i wjechał w rów oraz na bawiące się w tem miejscu dzieci robotnika Szyfmana z Kartuz z których 5 letni chłopiec od przejechania samochodem doznał złamania prawej nogi powyżej kolana i inne cięższe obrażenia cieleśne — Chłopca odstawiono do szpitala w Kartuzach

Puck — Intensywne prace na Helu i w Jastarni — Urząd Morski w Gdyni przedłuża dalej molo południowe w Helu — Molo to zamyka port na głębokości niewystarczającej dla parowców przybrzeżnej żeglugi, a mimo podbagrowania kanału przy silnych zachodnich wiatrach wjazd otwartym kanałem nie jest bezpieczny i pewny — Przy nieco większym ruchu statek wchodzący może łatwo być rzucony na molo lub na statek, stojący przy molo; również kanał otwarty łatwo się zpowrotem zapiaszcza i wymaga ciąglego i kosztownego pogłębiania — Z tego względu molo zostaje przedłużone o 150 metrów kosztem 250000

zł — Równoległe pogłębia się port — Przedłużenie nabrzeży po obydwóch stronach powiększy głębokość portu wielokrotnie, pozwalając swobodnie zawijać do portu i stać w nim kutrom rybackim, jak też i innym statkom przybrzeżnej żeglugi — Również w Jastarni prowadzone są nadal intensywne roboty, które stworzą tu port w miejscu przedtem trudnym dla kutrów rybackich — Port ten będzie odpowiadał wszystkim wymaganiom, jako port przybrzeżny — Godne jest uwagi, że prace w Jastarni wykonywane są wyłącznie taborem pogłębiarskim polskim, nowoczesnie uzbrojonym i pracującym bardzo sprawnie pod względem fachowym

Skarszewy — Wypadek przy saneczkowaniu — Czterech chłopców saneczkujących w pobliżu szosy, dostało się pod wóz ciężarowy — Pięcioletni Zabierowski poniósł śmierć na miejscu — Inni rówieśnicy odnieśli ciężkie rany

Warlubie — Skradziono ze stodoły pp Ratańskich, zamieszkałych w hotelu „Trzy Korony” koźuch, koldrę i pięć centnarów jeszcze niewycyszczonego zboża

Z placu firmy „Wschód” skradziono kilkanaście metrów drzewa, wartości przeszło 100 zł a pilnującego tam stróża, który chciał nocnych „interesantów” wyprosić, pobito kijami

Bramka, powiat świecki — Kradzież — Przed kilku dniami nieznanymi sprawcy włamali się do mieszkania p Lewandowskiego i skradli mu 3 rowery (2 męskie i 1 damski) — Oprócz tego zabrali bochenekchleba oraz sporo smalcu i okrasę gęziej

Gdynia — W 10 lecie Szkoły Morskiej — W poniedziałek w południe odbyły się uroczystości z okazji 10 lecia istnienia Szkoły Morskiej i poświęcenia sztandaru oraz poświęcenia nowego gmachu Szkoły w Gdyni — Uroczystości te rozpoczęły się nabożeństwem w auli Szkoły Morskiej, które celebrowane było przez ks biskupa dr Okoniewskiego w asyście licznych duchowieństwa — Po poświęceniu gmachu odbyło się poświęcenie sztandaru — Burmistrz miasta Tczewa Wojczyński wręczył sztandar wiceministrowi przemysłu i handlu, który następnie oddał go dyrektorowi szkoły komandorowi Mohuczemu

Następnie przemawiali, składając gratulacje na ręce dyrektora Szkoły: ks biskup Okoniewski przedstawiciel ministerstwa oświaty, przedstawiciel Komisarjatu Generalnego w Gdańsku i inni Podczas przemówienia gen Zaruskiego delegacja Floty Narodowej ofiarowała Szkole piękny model admirałskiego okrętu „Świętego Jerzego” z pamiętnej bitwy ze Szwedami pod Oliwą

Zkolei w dłuższym referacie prof Szkoły Morskiej kpt Majewski dał rys historyczny powstania państwowej Szkoły Morskiej

Uroczystości te zakończone zostały defiladą wychowanków Szkoły Morskiej przed przedstawicielami władz, urzędów i społeczeństwa — Na

uroczystościach tych obecni byli również konsulowie szwedzki i fiński

Brodnica — Pożar — 4 bm wieczorem na majątku Niewierz, u p Apanowicza — Spaliły się 2 wielkie stodoły doszczętnie wraz z maszynami rolniczymi oraz z wszelkimi zapasami słomy Przyczyną pożaru dotąd jeszcze nie ustalono — Ogólna szkoda wynosi około 100000 zł — Stodoły były ubezpieczone w Pomorskim Stowarzyszeniu Ubezpieczeń od Ognia, lecz podobno p Apanowicz ponosi mimo to wielkie straty

Toruń — Przygotowania do wielkiej wystawy fotograficznej — Towarzystwo Miłośników Fotografii w Toruniu organizuje wielką wystawę fotograficzną — Wystawa otwarta zostanie w lokalu pod „Łukiem Cezarza” przed Bankiem Polskim w dniu 1 stycznia 1931 r i potrwa do 21 stycznia

W wystawie, której celem i zadaniem jest propaganda fotografii jako odrębnej gałęzi sztuki, mogą brać udział nie tylko członkowie Towarzystwa Miłośników Fotografii w Toruniu, lecz wszyscy miłośnicy fotografii województwa pomorskiego — Prace winny być nadesłane na wystawę najpóźniej do dnia 24 grudnia pod adresem Towarzystwa Miłośników Fotografii w Toruniu — Przed zamczie 14, parter — Po upływie tego terminu organizatorzy wystawy nadesłanych prac nie będą mogli przyjąć

Zainteresowanie wystawą jest bardzo wielkie Do chwili obecnej nadesłano już wiele prac — Przepuszczalnie ogólna ilość eksponatów dojdzie do przeszło 200 prac

Najlepsze z wystawionych prac będą wyróżnione — Wielkie zainteresowanie wystawą dowodzi, że sztuka fotograficzna na Pomorzu posiada licznych zwolenników, którzy z wysokim artystycznym utrwalają na kliszy fotograficznej piękne zabytki architektoniczne — Pomorza i jego uroczy krajobraz — To też poza portretem i scenami rodzajowymi najważniejsze miejsce wśród eksponatów zajmą zdjęcia, przedstawiające piękno krajoobrazu Pomorza i jego zabytków

Do udziału dopuszczone będą jedynie obrazy wykonane technicznie bez zarzutu — Uczestnicy wystawy muszą złożyć oświadczenie, iż nadesłane prace wykonali od początku do końca sami — Poza tem winni podać, do jakiej grupy zgłaszają swe obrazy — Eksponaty podzielone będą na 2 grupy

W I-iej grupie seniorów, format obrazów nie powinien być mniejszy jak 13 razy 18 cm — Temat zdjęć dowolny jak i technika wykonania (powiększenia bronzowe, bromolej przetłoki, gumy, pigmenty itd) — Fotografje winny być nalepione na dużym białym kartonie, nie większym jak 40 razy 40 cm

W II-iej grupie juniorów temat, format i wykonanie prac są dowolne — Komisja wystawowa uprawniona jest do zmontowania przyjętych prac według własnego uznania

Każdy wystawca może nadesłać najwyżej 10 prac — Na odwrotnej stronie każdego obrazu zawieść musi imię, nazwisko i adres autora, oraz tytuł i technikę wykonania — Na pokrycie kosztów, związanych z opakowaniem i zwrotem eksponatów wystawcy winni uiścić opłatę w wysokości 2 zł

Z DALSZEJ POLSKI.

Poznań ku czci Paderewskiego — Staraniem Magistratu i Rady Miejskiej miasta Poznania odbyła się dnia 7 bm w południe w sali Teatru Wielkiego uroczysta akademja ku czci Ignacego Paderewskiego z okazji 70 rocznicy jego urodzenia — Na akademję prócz licznej publiczności przybyli przedstawiciele władz, sfer artystycznych itd — Akademję zagał prezydent miasta Ratajski dłuższem przemówieniem, w którym przypomniał zasługi Paderewskiego w szczególności pamiętny przyjazd Paderewskiego w grudniu 1918 roku, który stał się hasłem powstania wielkopolskiego — Prezydent Ratajski złożył wielkiemu obywatelowi, honorowemu obywatelowi m Poznania i honorowemu doktorowi Uniwersytetu Poznańskiego wyrazy czci i serdecznej wdzięczności oraz wyrazy nadziei że Poznań powita go podczas uroczystego odsłonięcia pomnika prezydenta Wilsona, ufundowanego przez jubilatę

Kończąc mowa wzniósł okrzyk na cześć Paderewskiego, powtórzony 3 krotnie przez obecnych Przemawiali p Kamiński, na temat Paderewski jako muzyk i Henryk Opieński na temat Paderewski jako obywatel polski — Wreszcie program wy pełniły produkcje artystyczne

Sensacyjna propozycja amerykańskiego trustu radjowego

Potężne amerykańskie towarzystwo radjofoniczne zwróciło się do dyrekcji „Polskiego Radja” z prośbą o zezwolenie na transmisje polskich koncertów filharmonicznych, nadawanych przez Warszawę i nasze rozgłośnie prowincjonalne, do New - Yorku, Prośba broadcasting amerykańskiego „National Broadcasting Company”, który rozporządza 98-ma rozgłościami wskazuje, iż polskie audycje cieszą się na terenie międzynarodowym dobrą opinią

Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice
Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach
Władysław, Juliusz Schreiber, Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 11. grudnia 1930 r.

Niepodjęte wygrane z 5 % premjówek dolarowych

W przeżywanych trudnych o gotówkę czasach fakt ten jest osobliwą rzadkością — a jednak około 200 wygranych nie zostało przez kilka lat odebranych, choć należności te są prawną własnością wygrywających.

Podajemy tu Nr Nr premjówek na które padły poważne sumy wygranych o które się dotąd nikt nie zgłosił.

Nr 341248 wygrał 40000 dolarów

Nr 917280 może podjąć wygrane 8000 dolarów

Po 3000 dol wygrały Nr 31174 i 826371

Posiadacze Nr Nr 286403, 304319, 316288, 441074 601117, 835060, 859832, 860030 mogą odebrać po tysiąc dolarów

Dalej po 500 dolarów wygrały Nr Nr 87504; 152894, 20159, 215813, 224632, 233197, 249402; 379616, 412799, 513069, 550123, 550197, 599539, 639409, 640208, 772338, 807053, 846557, 885871, 913547, 922212, 933497 razem 11500 dolarów

Prócz tego niepodjęte są wygrane za wylosowanie 127 sztuk po sto dolarów

Z diecezji

Pelplin okrył się żałobą, poszedł bowiem w zaświaty jeden z działaczy na niwie oświatowej profesor miejscowego gimnazjum ks Jan Pruski. Zeszedł z tego świata niespodzianie, zostawiając po sobie szczerzy żal i niezatartą pamięć wśród grona koleżeńkiego i licznych zastępców uczniów — Zmarł urodził się 24 maja 1890 w Kloni, powiat chojnicki — Święcenia odebrał 29 3 1914 ustan w roku 1927 — Zmarł był najpierw wikarzem w Nowem, Drzycimiu, Czarsku, profesorem w Płocku, kuratosem zakładu św Boromeusza w Chojnicach i profesorem przy gimnazjum niemieckim tamże — Ogólnie go także w mieście naszym lubiano i szanowano R i p

Suche dni a modlitwa o powołania kapłańskie

Cztery razy w roku, raz w każdym kwartale spotykamy w kalendarzu tzw suche dni, dni postu i modlitwy. W tym kwartale suche dni przypadają na przyszły tydzień i to w dniach 17, 19 i 20 bm Kościoł w dni te każe modlić się o powołania kapłańskie.

Ileż to tysięcy powołań kapłańskich ginie w wirze rozkiełzanych obyczajów tego świata? Zły duch pragnie wyrugować z serc naszych, z rodzin naszych i całych państw wiarę w Chrystusa Zwycięstwo w tem zmaganiu z przeciwnościami prawdami wtedy będzie po naszej stronie, jeśli będziemy mieli dużo i dobrych przewodników na drodze zbawienia.

Pan Bóg w dobroci Swej dał nam różne sposoby, zapomocą których można budzić i wznawiać powołania kapłańskie i zakonne. Jednym z tych środków, a bezprzecnie najskuteczniejszym, jest modlitwa. Zakony kontemplacyjne mają sobie modlitwę o powołania kapłańskie za zadanie bynajmniej nie podrzędne. A ulubiona Święta dni naszych, św Teresa od Dzieciątka Jezus, modlitwę o dobrych kapłanów uważa za cel swego życia, jak to w „Dziejach duszy“ czytamy. Niedawno temu założono nawet przy wszystkich kościołach karmelitańskich pobożne stowarzyszenie św Terenii, a jego celem głównym jest modlitwa za kapłanów i o powołania kapłańskie.

Bardzo dużo powołań marnieje, ponieważ rodzice dzieciom swym, chociaż one czują głos Boży, często nie mogą dać należytego wykształcenia. Iluż to chłopców odchodzi z drugiej lub trzeciej klasy gimnazjalnej dlatego, ponieważ nie stać ich na opłacanie dalszych nauk. Idą w świat i w walce o byt zatracają powołanie swoje. Tym przedewszystkiem okażmy naszą pomoc.

A wreszcie zważmy i na to, z jak ogromnymi trudami połączona jest praca kapłańska. Gdy inni oddają się zasłużonemu spoczynkowi, dla kapłana nigdy niema chwili zupełnie wolnej. Wciąż ciąży na nim posłannictwo Pańskie ze swymi obietnicami i obowiązkami. Nieraz opadają pracownicy Kościoła z sił, ale ustawać im nie wolno.

Przypadające przeto w okresie Bożego Narodzenia suche dni niechaj nam przywiodą na pamięć obowiązek modlenia się o kapłanów i za kapłanów. Ale nietylko raz w roku módlmy się w tej intencji, lecz zawsze i ilekroć — przypadną suche dni — idźmy za wskazaniem Kościoła.

Uwolniony od zarzutu krzywoprzysięstwa

Przed Sądem Okręgowym w Chojnicach odbyła się pod przewodnictwem p wiceprezesa S O Staruszkiewicza rozprawa główna przeciw Karolowi Lipińskiemu, pasterzowi z Lipna — Akt oskarżenia oskarżonemu iż dnia 28 2 1928 roku dopuścił się krzywoprzysięstwa, zeznawając w sprawie karnej przeciw Kolińskiemu o usiłowane morderstwo na korzyść oskarżonego — Bronił adw Dr Klich — Przewodem dowodowym nie zdołano odtworzyć z ówczesnych zeznań oskarżonego tak że dla braku dostatecznych dowodów winy nastąpić musiało uwolnienie oskarż od winy i kary.

Z sądownictwa

P Edmund Zrodowski, dotychczasowy sędzia powiatowy w Grudziądzu mianowany został sędzią okręgowym tamże.

Przeciw podwyżce komornego — Uchwała Związku miast polskich

Na posiedzeniu zarządu Związku Miast Polskich uchwalono w sprawie budownictwa mieszkaniowego między in co następuje:

1) w obecnej sytuacji gospodarczej nie jest rzeczą możliwą ani wprowadzanie nowych podatków ani podwyższanie istniejących podatków, przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe

2) z tych samych względów nie należy podwyższać komornego w domach starych w celu uzyskania z tego źródła środków na cele budowlane

3) państwowy fundusz rozbudowy należy połączyć z państwowym funduszem budowlanym w jeden fundusz budowlany, na który składać się powinny przedewszystkiem: coroczna dotacja z budżetu państwowego w wysokości conajmniej 100,000,000 zł i inne dochody przeznaczone na budownictwo, zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami prawnymi (podatek lokalowy, wpływ z obligacji pożyczki budowlanej etc)

4) gminy miejskie winny być obowiązane do przeznaczania na budownictwo mieszkaniowe, prowadzone przez nie bezpośrednio, 2 proc, wpływ obecnie na przewidzianych w budżecie administracyjnym,

5) część podatku od lokali, w wysokości 2 proc wpływająca obecnie na fundusz kwaterekowy, miasta powinny zatrzymywać do swej dyspozycji etc

O sprzeniewierzenie 800 złotych

Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego zasiadali byli kierownik biura adwokackiego pana Gierszewskiego Adamczewski, któremu akt oskarżenia zarzucał defraudację 800 zł — Oskarżony Adamczewski do winy się nie poczuwał — Przyznaje wprawdzie, że pieniądze te pobrał, lecz nie wie w jaki sposób zginęły — Oskarżony skazany został na 6 miesięcy więzienia

Chciwość powodem śmierci

80 letnia Marianna Lasotowa była oskarżoną o spowodowanie śmierci pośliznicy śp Czapiewskiej z Trzebinie, powiat kościerski — Rozprawa jednak tego nie wykazała, a wykazała raczej to, że z chciwości nie sprowadzono akuszerki, chora zakaziła się i musiała w kwiecie wieku umierać. Akuszerka która była nawet w drodze do chorej została zawrócona z drogi, aby tylko nie ponosić kilka złotych kosztów — Lasotowa została uwolnioną od winy i kary

Amator cudzego mienia

W Suchorączkach powiatu sepoleńskiego przytrzymano na gorącym uczynku kradzieży gęsi u 3 gospodarzy parobka Wincentego Górskiego z Suchorączki, który obecnie stawał przed sądem w Chojnicach — Wobec tego, że oskarżony do winy się ze skruchą przyznał sąd wymierzył mu tylko 2 miesiące więzienia z zawieszeniem kary na 1 r

Kino Nowości

wyświetla dziś w czwartek i jutro w piątek najpożądziej sięgające do głębi dusz ludzkich arcydzieła europejskie „Nie pożądaj żony bliźniego Twego“ (Powrót z niewoli) — Tragiczne przeżycia dwóch jeńców wojennych wśród bezkresnych pól Sybiru — W rolach głównych: Dita Parlo — Gustaw Fröhlich — Lars Hanson — Dwoje przyjaciół i kobieta! Tragiczny trójkąt! Są dwa uczucia między którymi mostu zbudować nie sposób: Przyjaźń i miłość — Ceny zwykłe

Powiat

Konarzyny, pow Chojnicki Kurs rolniczy Dnia 4 bm odbył się w Konarzynie jednodniowy kurs rolniczy, na który zgromadziło się wielu okolicznych gospodarzy i młodzieży. Zebraniu przewodniczył ks senator Szulc, który ciepłymi słowami przywitał prelegentów i zebranych. Jako pierwszy przemawiał pow instr rolny p Ścibor Marchocki który w dwugodzinnym wykładzie omówił aktualne sprawy gospodarze i zasady prawidłowego płodozmianu. Następnie zabrał głos pow lekarz weter p Dreszler, który omówił najważniejsze choroby zakaźne inwentarzy żywych, jak i też doraźną pomoc w nieszczęśliwych wypadkach. Referaty prelegentów wywołały ożywioną dyskusję wśród zebranych, co świadczyło o aktualności tematów. Życzyć należy, aby Pom Tow Rolnicze przeprowadziło więcej podobnych kursów i w innych miejscowościach.

Leśno, pow chojnicki — Zebranie Kółka Rolniczego odbyło się tu w ubiegłą niedzielę. Obszerny referat na temat „oszczędności w gospodarstwie rolnym“, wygłosił pow instr rolny Ścibor Marchocki. Zebraniu przewodniczył prezes p Głowczewski z Lamka. Następnie zebranie wyznaczono na dzień 4 stycznia 1931 r

Czersk — Z Kółka Rolniczego — Dnia 7 bm w niedzielę odbyło się zebranie Kółka Rolniczego. Przewodniczący p prezes Łącki z Lubny wygłosił referat: „O ziemniakach jako paszy dla inwentarzy“. Kolejne miesięczne zebranie odbędzie się dnia 28 bm o godzinie 12,30

Z Pomorza

Wejherowo — Wyrok w procesie przeciwko b burmistrzowi Kruczyńskiemu i towarzyszą — We wtorek po 32 dni trwającej rozprawie sądowej zapadł wyrok w procesie przeciwko byłemu burmistrzowi miasta Wejherowa, Władysławowi Kruczyńskiemu i towarzyszą — Sąd ogłosił wyrok, mocą którego skazani zostali:

oskarżony Władysław Kruczyński na 4 lata więzienia i 1000 zł grzywny oraz utratę praw obywatelskich na przeciąg 2 lat; Sąd darowuje oskarżonemu 1/3 kary na zasadzie art 8 ustawy amnestyjnej, wobec czego pozosana jeszcze 32 miesiące z zaliczeniem aresztu śledczego;

oskarżony Józef Frass na 3 lata ciężkiego więzienia, darowuje się 1 rok, pozostają 2 lata;

oskarżony Edward Pestka na 1 rok 8 miesięcy więzienia; 14 miesięcy do odcierpienia z zaliczeniem aresztu śledczego;

oskarżony Suszek Teodor na 2 lata i 3 miesiące więzienia, darowuje się 9 miesięcy; do odsiedzenia 1 rok 6 miesięcy z zaliczeniem aresztu śledczego;

oskarżony Zagórski na 2 lata więzienia; darowuje się 8 miesięcy, do odsiedzenia 1 rok i 4 miesiące z zaliczeniem aresztu śledczego,

Rocławski Teofil na 18 miesięcy więzienia; darowuje się 6 miesięcy, wobec czego osk przez areszt śledczy winę swą już odcierpiął;

oskarżony Golski na 7 miesięcy więzienia; darowuje się połowę,

oskarżona Kruczyńska i Bronisław Michałski zostali uwolnieni

Co do pretensyj powoda cywilnego w sprawie poszkodowania miasta — Sąd skazuje osk Kruczyńskiego na zapłacenie powodowi cywilnemu 10787,28 zł; osk Suszka, Zagórskiego i Rocławskiego na zapłacenie 2226,64 zł, 3362,32 zł i 736 zł oraz osk Suszka i Zagórskiego na zapłacenie 300 zł — Co do pretensyj w stosunku do M K O pozostawia się sprawę do załatwienia powodowi cywilnemu na drodze cywilnej

Oskarżonym przysługuje apelacja. Prokurator zgłasza apelację w stosunku do wyroku uwalniającego oskarżonych i wymiaru kary

Giełda bydła

Poznań, dnia 10. XII. 1930.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

A. Woły:		Bydło:	
a) pełnomięsne wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprężane	110—116	b) pełnomięsne wytuczone woły od 2—3 lat	104—108
B. Stadniki:			
a) pełnomięsne, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	108—118	b) nietuczone	96—104
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione stare	76—88	C. Jałowki i krowy:	
a) pełnomięsne, wytuczone jałowki, najwyższej wartości rzeźnej	116—126	b) pełnomięsne, wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	120—130
c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałowki	104—116	d) miernie odżywione jałowki	88—100
e) liche odżywione krowy	50—60	Cielęta:	
b) najprzedniejsze cielęta tuczone	136—150	c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki	122—132
d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki	110—120	e) liche ssaki	100—106
Owce:			

Opasy chlewne.	
a) jagnięta tuczone i młodsze skopy tuczone	132—140
b) starsze skopy tuczone, liche jagnięta tuczone i dobrze odżywione młode owcy	120—130
c) miernie odżywione skopy i owce	100—110
Swinie:	
a) tuczone ponad 150 kg. żywej wagi	—
b) pełnomięsne od 120 do 150 kg. żywej wagi	140—148
c) pełnomięsne od 100 do 120 kg. żywej wagi	134—138
d) pełnomięsne od 80 do 100 kg. żywej wagi	124—130
e) mięsne swinie ponad 80 kg.	114—122
f) maciory i późne kastraty	120—124

RUCH W TOWARZYSTWACH

Lutnia — Lekcja śpiewu dla chóru męskiego wyjątkowo dziś wczwartek o godzinie 20 w szkole O przybycie chóru w komplecie uprasza się Dyrygent

We wtorek 9 12 zmarła śp Joanna Jeleniewska długoletnia członkini Towarzystwa Ludowego — Ekspozta zwłok odbędzie się w piątek 12 12 o godz 10 z domu żałoby do kościoła farnego, następnie pogrzeb — Panów sztandarowych z sztandarem oraz Szanownych członków uprasza się o wzięcie udziału w pogrzebie śp Zmarłej Zarząd

Zw Inwalidów Rzpłitej Pol Koło Chojnice — Zebranie miesięczne w niedzielę dnia 14 bm o godzinie 1 w południe — O liczny udział członków uprasza Zarząd

W środę, dnia 10. 12. 30 r. o godz. 8-mej wieczorem zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św. po ciężkich cierpieniach, mój najukochańszy mąż, nasz ojciec, brat, syn i szwagier

ś. p.

Alojzy Łyczywek

przeżywszy lat 42.

O czym donosi w smutku pogrążona

żona z dziećmi

Chojnice, dnia 10. grudnia 1930 r.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 15. grudnia 1930 r. o godz. 9-tej z Zakładu św. Beromeusza.

Koń - sprzedaż

W sobotę dnia 13 grudnia 1930 r. o godz. 11,15 sprzedany będzie na publicznej licytacji 1 koń służbowy przy ul. Strzeleckiej Nr. 15. Inspektorat Straży Granicznej

Plecaki oraz walizki

poleca
Księgarnia
Dzien. Pomorskiego.

Bardzo dobre
orzechy włoskie
podłużne i okrągłe
i orzechy małe

poleca
Albert Ludwig.

Wczoraj przed poł. o godz. 10¹/₄ zmarła po długich, ciężkich cierpieniach zaopatrzona Sakramentami św., nasza droga ciocia

ś. p.

Joanna Jeleniewska

O czym w nieutulonym żalu w imieniu całej rodziny donosi

Aleksander Marcei Jeleniewski.

Chojnice, dnia 10. grudnia 1930.

„Odprowadzenie zwłok do kościoła farnego odbędzie się w piątek, dnia 12. XII. 1930 o godzinie 10-tej przedp., następnie pogrzeb.

Przetarg przymusowy

W poniedziałek dnia 15 XII bm o godz. 10-tej przed poł. porzawszy sprzedawać będą

w Brusach na podwórzu firmy Czeres" najwięcej dajacemu za gotówkę:

większe ilości towarów żelaznych, blaszanych, emaljowych i innych, mianowicie: gwoździe, podkowy, łańcuchy do wozu i bydła, drzwi i futra do pieca, siekiery, żagi, widły, haki, ćeski i lemieże do plugów, żeszota, naczynia do pieczenia, kręgi do pieca, patelnie, buksy do osi, szufelki, kotły do prania, garnki, wemborki, kazy, pantofle, misy z emalii, szpady, płyty i kręgi do maszyn kuchenn., dzbanki, kamienie do ostrzenia, rury i kolana do pieca, Ponadto 4 kanapy, 2 sianie, 7 beczek farby, 3 warchlaki, 2 beczki oleju, 1 beczkę smoły, 1 beczkę tranu, 1 rower, 12 butelek do kwasu węglowego, 2 jałowki, 1 wóz.

W razie nie ukończenia licytacji, odbędzie się dalszy przetarg następnego dnia 16. XII. br.

Winkowski
komornik sądowy
Chojnice.

Swieze

migdały - olbrzymie

i migdały słodkie
w zwyczajnej wielkości

poleca

Albert Ludwig.

Na wagę sprzedaje

Perfumy, wody kolońskie, kwiatowe wody kolońskie, zwykle. Wody do ust. Wody na włosy.

Drogerja - Perfumerja

Bracia Hubert

wł. J. Hubert
Chojnice Pom.
rok zał. 1894 Tel. 219

Grog - rum

moený, smak wina

Grog - wino czerwone

Arak, konjaki

(Przepalanki i Wypalanki)

à 8.75, 9.25, 9.75, 14.-, 17.50

poleca

Albert Ludwig.

KINO NOWOŚCI

W czwartek i piątek 11 i 12 bm.
o godz. 8.15

Najpotężniejsze, sięgające do głębi dusz ludzkich, arcydzieło europejskie pod tyt.

Nie pożądaj żony

bliźniego twego

(Powrót z niewoli)

Tragiczne przeżycia dwóch jeńców wojennych wśród bezkresnych pól Sybiru.

W rolach głównych sławy ekranów

Dita Parlo, Gustaw Fröhlich,
Lars Hanson.

Dwoje przyjaciół i ... Kobieta ...!
Tragiczny trójkąt ...! Są dwa uczucia między którymi mostu zbudować nie sposób:
Przyjaźń i miłość ...

Ceny zwykle! Sala dobrze ogrzana!

Centrala Instalacji Elektrycznych Oton Rott - Chojnice

SPECJALNOŚĆ:

Zakładanie światła i zapędu
elektr. oraz nawijanie motorów

Zakup i sprzedaż stało i zmiennoprądowych motorów.

Skarbonka powinna znajdować się w każdym domu, gdyż jest ona ważnym i bardzo pomocnym czynnikiem dla rodziców przy wychowaniu swych dzieci. Darowanie dziecku dla jego skarbonki parę groszy sprawia mu radość i przyjemność, a zachęczone jeszcze przykładem oszczędności rodziców, pobudza je już w samej młodości do zmysłu oszczędnościowego.

Skarbonki domowe wypożyczają bezpłatnie
Miejska
Komunalna Kasa Oszczędności
w Chojnicach.

Na gwiazdkę

Polecam mój skład bogato zaopatrzony w zegarki, w towary srebrne i złote artykuły optyczne, sztuce ze srebra i złota, harmonijki, mandoliny, laski, figury, krucyfiks, hehtarze, obrączki ślubne. Wykonuję wszelkie reparacje tanio, fachowe, pod gwarancją

Bruno Lougear

zegarmistrz,

Chojnice, Gdańska 19.

Czy Szan. Państwo zaopatrzyli się już w podarki gwiazdkowe dla swych bliskich?

Proszę zwrócić mój interes bez przymusu kupna, a przekonacie się Szanowni Państwo o wielkim wyborze najrozmaitszych PODARKÓW GWIAZDKOWYCH, jak:

towary więzienne, trykotaże, koszule białe, skarpetki, rękawiczki, krawaty, artykuły skórzane, robótki ręczne,

towary mosiężne i niklowe. Kryształ, porcelana, szkło i fajans

Ludwig Rasch
Chojnice